UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Vnde liberi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

omni iure,niſi approbetur per filium,q tunc erit aliquod de iure
pretorio.vt dicta l.filio.de inin.teſtamento.¶Qualiter ergo re-
ſpondebimus ad contraria? Dicit Iacobus de Rauen. qd per
bonorum poſſeſſio.contratabu. rũpitur illa ſpes que erat, q te-
ſtamentũ poterit confirmari per filium. Ita eſt quedam truffa,
nam ſpes nõ poteſt rumpi,nec poteſt tolli,nec habet effectũ,do-
nec illa ſpes deducatur ad effectũ,vel ad actũ,vt l. ſi ſub cõditio-
ne.ff.de ſolu.de noua.l.quoties.Quid ergo dicemus? Breuiter di-
co, q filius preteritus petẽdo contratab.approbat teſtamẽtum
tanquam factũ,non vt rite factũ.merito q de iure pretorio ſubſi
ſtit,de iure pretorio rumpitur.Simile videbitis in eo,qui appel-
lat a ſentẽtia lata cõtra falſum procuratorẽ,vt l.iij.§.falſis.ff.rem
rat.hab.& habuiſtis not.ſ.de procurat.l.licet.Facit qd not.in l.
Pomponius ſcribit.ff.de nego. geſt. & ideo ſi filius ante dixiſſet
teſtamẽtum nullũ,vel petendo cõtratabul.proteſtaretur qd hoc
non facit animo approbandi teſtamentum,dico qd bonor.poſſeſ
ſio contratab.non procederet per rationem factam,q qd nullũ
7 eſt,rumpi non poteſt. ¶†Uenio ad ſecundum. Dicitur hic qd
contratabulas,& ſecundum tabul. non concurrunt. Cõtra.ff.de
lega.preſtand.l.is qui in poteſtate.§.ſed ſi ſcriptus. Solu.glo.&
bene, ibi non dicitur qd petatur ſecundum tabu. ſed qd aditur
hereditas de iure ciuili,Unde aditio hereditatis & bonor.poſſeſ-
ſio contratabul.bene concurrunt. Cõtra hoc oppo.de l.ſed cum
patrono.ff.de bono.poſſeſ.Solu.Dicunt quidã eodem modo,qd
ibi aditur de iure ciuili. Uel verius dicit glo.aliud in bon.poſſeſ.
que datur patrono, q illa concurrit cum ſecundum tabu. aliud
in ea,que datur liberis,vt hic.Et eſt ratio in prõptu, licet gl. nõ
ponat.nam bonor.poſſeſ. contratabu. que datur patrono, non
rũpit teſtamentũ in totũ, ſed aufert legitimã ſolã debitã patro
no,vt j.titu.j.l.j.q d ibi not.& merito bene cõcurrit cũ bonor.poſ
ſe.ſecundum tabu.ſed bono.poſſeſ. contratabu. que datur libe-
ris,rumpit teſtamentum pro toto, vnde non poteſt concurrere
cum bo.poſſ.ſecundum tabu. Contra hoc oppo.de l.ſi duo.ff.de
lega.preſtan.vbi etiam ea,que competit liberis, cõcurrit cũ bon.
poſſeſ.ſecundum tabul.Dicunt quidam, quod ibi fuit adita he-
reditas de iure ciuili.Iſtud non videtur verũ,nam cũ ibi filius ſu
us eſſet preteritus,licet approbauerit teſtamentũ,hereditas nõ
poteſt adiri de iure ciuili,ſed de equitate pretoria,vt d.l.filio pre-
terito.ff.de iniuſti.teſt.dicã j.vnde legitimi.l.ſi.¶Dicendum eſt
ergo,qd vbi filius inſtitutus, & preteritus ſunt in eodem gradu,
poſſunt concurrere contratabu.& ſecundũ tab. q per contrata-
bu.non aufertur totum,& ſic eadem ratio,que in bo.poſſeſ.cõtra
tabu.que datur patrono.Ex pdictis ergo diſtingue per teipſum,
Aut queritur vtrum bo.poſ.contratab. concurrat cum aditio-
ne de iure ciuili.aut cum bo.poſ.ſecundum tabu.& hoc ſecũdo ca-
ſu,aut queritur de bono.poſſeſ.que datur patrono,aut de ea que
datur liberis. Sed ſi queris de ea, que datur liberis, tunc aut
eiuſdem gradus,aut diuerſi,vt habes ex predictis.

ADDITIONES.

a POSTHVMO.¶Pro concord. Aduer.ſi condito teſtamen-
to pater decedit,& vnũ filiũ in poteſtate preterit, & aliũ emanci-
patum inſtituit,dicit Bar.quod iſte emancipatus poteſt adire
hereditatem ex teſtamento de iure ciui.in l.ſi duo.§.proinde.ff.d
leg.preſtan.Contrarius alleg.in hac l.poſthumo.vbi d. Alex.in
gl.n.Tu dic qd Bar.neutro iſtorum iurium loquitur in iſto ca-
ſu,de emancipato, immo potius aliter, q expreſſe dicit quando
ſunt in eodem gradu,ſed de iure antiquo non erant ſuus,& eman
cipatus in eodem gradu. Et ita potuit loqui bar.in ſol. contra-
rij in hac l.poſthumo,& hoc ſenſit etiam in d.l. ſi duo §. proinde.
dum dicit,qd fuit inſtitutus vnus de venientibus ab inteſt.in d.
§.proinde.ergo non emancipatus,qui erat incognitus de iure ci
ui.in §. emancipati. de exher.li. & in §.emancipati. inſti. de her.
que ab inteſt.defe. ſed ſuus occupat primum locum ſuitatis.
b ¶Not.quod bono.poſſeſ.Ad declarationem vide Bal.in l.ſi pa-
ter.in noua oppoſitione.j.de inſti.& ſubſti.ſub condi.fa.quam re-
fert.& ſequitur do.Iaſ.in l.emancipato.ſ.que admit.
c ¶Matris.Adde Ang.in l.j.ſ.de car.edict.& Ro.hic & Alex.
d POMA.¶Pro exheredatione. Uideretur ergo a ceſſante ra-
tione,gl.& Bar.quod hodie debetur, contra teſtamentũ matris
contratab.cum preteritio matris ſine cauſa non habeatur pro
exheredatione, iuxta gl.in §. exheredatos. in aut.de her. & fal.&
iſtam opin.multi tenent,Alex. vero hic, contra fundamenta de
quibus hic per eum.Cui addo quod in §.ad teſtamenta.aſſigna
tur alia ratio,que etiam militat hodie quod matres ſuos non ha
bent heredes,ſed pretor pollicetur bono.poſſeſ.contratab. & vn-
de liberi filijs, qui ſunt loco ſuorum, in iuribus vulgaribus igi-
tur, &c. cum contra teſtamentum datur contratab. licet Alex.
hic teneat contrarium,qui ſibi eſt contrarius.& conſil.lxxxix. ij.
volu.& vide Alex.in l.in ſuis.ad fin.ff.de lib.& poſthum.
¶Doct.noſtri. Adde tu quod gl.ſaluari poteſt,quãdo in teſta-
mento inſtituit venientes ab inteſta.q tunc non eſt teſtamẽtum
nullum ratione preteritionis,vt dicit Bar.in l.ſi duob.§.ſi prius.
ff. de contratab. De cuius veritate vide Imol. in l. ſi filius qui
in poteſtate.ff.de lib.& poſthum.

De bono poſſ.contra tab.liberti,quæ patronis.liberiſque
eorum datur. Rub. XIII.

LEX I.

Licet ex cauſa. Patronus preteri-
tus per cõtratabu.
1 aufert ſcripto legitimam ſuã.h.d. ¶†Not. quod
licet quis manumiſerit ex cauſa fideicommiſſi. ni-
2 hilominus habet contratab.Scdo no. †quod per
bono.poſſeſ.cõtratab.patronus aufert legitimam
3 tantum.Tertio not.†qd cõtra teſtamentum nuncupatiuum da
tur bono.poſſeſ. contra nuncupationem,ſicut ecõtra datur bo-
no.poſſeſ.ſecundũ nuncupationẽ,vt ſ.tit.ij.l.ij. Querit gl.in qb.
caſibus patronus excludatur ab iſta bono.poſſeſ.dic vt in glo.

LEX II.

Patronus Qui recipit mercedem pro operis
perdit contratabu.hoc dicit.

Vnde liberi Rubrica XIIII.

¶Gloſſ.continuat,dictum eſt ſ.de bono.poſſeſ.que ſunt contra
tab.ſequitur videre de bonor. poſſeſ. ab inteſta. verum quia iſta
eſt prior,ideo de ea premittit Imperator.

LEX I.

Suus. Filij emancipati ſuccedunt e-
qualiter patri per vnde liberi.
h.d. Opp.Inſtitu. de bono. poſ.§. quod autem,
vbi dicit quod pretor heredes facere non poteſt
Solu. qd hic dicitur heredes extitiſſe, intelligas
beneficio pretoris ſecundum bono.poſſeſ.qui vi-
ces heredum ſuſtinent.

LEX II.

Ex teſtamento. Donec eſt locus ſucceſſio
ni ex teſtamẽto,nõ eſt lo
cus ab inteſt. Item donec eſt locus ſucceſſiõi deſcẽden
tium,nullus alius poteſt ſuccedere,hoc dicit.

LEX III.

1 ☞Repudians hereditatem patris,non poteſt habere heredita
tem aui,niſi de iure pretorio.
7 Succeſſorium edictum de iure ciuili,non habet locum inter ſuos.
10 Hereditas patris non agnita,tranſmittitur ad quemcunque.
12 Pater ſuccedit filio per vtilem vnde liberi,ſeu vnde parentes.

a **Qui ſe patris.** a Rogo qd aduertatis ad
iſtã l. quia lex iſta eſt ita dif
ficilis ſicut alia,q ſit in toto C.& habet gl.valde diffici
lem,tamẽ reddam vobis eam ſatis clarã,ſi attendatis
Breuiter dicit.Qui repudiat hereditatẽ patris,non poteſt habe
re hereditatem aui,niſi de iure pretorio.h.d.Duo habes in hac l.
principaliter notare.¶Unum quod dicit expreſſum,aliud qd in
1 nuit a cõtrario ſenſu.¶†Primo,quod ille q repudiat heredita
tem patris,non poteſt habere hereditatem aui,niſi de iure pretorio.
¶Secundo ex eo quod dicit,qui ſe patris negat heredem,innuit
quod ſi vellet eſſe patris heres,poſſet habere hereditatẽ aui.Ad
2 iſta duo vadunt omnes opiniones,que hic fiunt.Not.etiam.†q
hec lex habet locum tam in filio emancipato,quam in filio in pote
ſtate,q apparet ex eo quod litera dicit maxime emancipatus, &
ſic innuit idem in ſuo.hoc premiſſo venio ad gl.que multum diffi
cilis,& intricata eſt,ideo more canoniſtarũ diuido vobis eã.Iſta
gl.diuiditur in duas partes principales.¶Nã primo ponit glo.
Io.¶Secũdo ponitur gl.Hug.Secũda ibi, Itẽ ideo dicit ma-
xime,alia ratione.item prima pars ſubdiuiditur,quia primo for
mat vnam opp.Secũdo examinat lectu.huius l.Tertio opp. ad
illud quod hec lex dicit expreſſe.Quarto opp.ad illud quod hec
l.dicit a contrario ſenſu.Secunda ibi,ſi ergo ponas. Tertia ibi,
niſi in duobus. Quarta ibi ſed in eo quod dicit, negat. Exami-
nemus ergo prius ſecundam particulam iſtius prime partis.Et
primo†quero quibus caſibus poteſt habere locum hec lex.Pro
cuius euidentia habetis ponere quatuor combinationes.Quan
doque pater & filius erant emancipati, quandoque pater in po-
teſtate,& filius emancipatus, quandoque econtra, quandoque

vterqꝫ in poteſtate. ¶ Primo caſu, quãdo vterque eſt emancipa
tus, ſine dubio procedit iſta lex, qꝛ nullus eorũ poteſt ſuccedere
auo, niſi per bon. poſ. de iure pretorio. ¶ Scdo caſu quãdo pater
eſt in poteſtate, iſto caſu etiã ſine dubio procedit iſta l. qꝛ iſte fi-
lius emancipatus, qui quo ad auũ eſt nepos, nõ poſſet auo ſucce
dere, niſi de iure pretorio. ¶ Tertio caſu, quando filius eſt in po
teſtate, ⁊ pater emãcipatus, ſine dubio iſta l. nõ procederet, cum
iſte filius, qui eſt nepos quo ad auũ, ſit in poteſtate, ⁊ ſic ſuus, ſuc
cederet de iure ciuili, vt Inſti. de her. qual. ⁊ diffe. §. ſui. ¶ Quar
to caſu, quãdo vterqꝫ eſt in poteſtate, tunc ꝓcedit iſta l. qꝛ iſte fi-
lius, qui quo ad auũ eſt nepos, nõ poteſt admitti vt ſuus qꝛ eum
ꝑcedit pater, vt Inſtitu. de heredũ qua. ⁊ diffe. §. ſui. Et iſta ratio
redditur in gl. Itẽ alia ratione non põt admitti vt agnatus, qꝛ
nõ erat proximioꝛ tẽpoꝛe mortis, vt Inſti. de here. ab iteſta. §. ita
demũ qꝛ pater eum precedebat tẽpoꝛe mortis. Itẽ nõ põt admit-
4 ti per ſucceſſoꝛium edictũ, † qꝛ nõ habet locum ſecundũ iſta tem-
poꝛa i agnatis, vt Inſti. de leg. agn. ſucceſ. §. placebat Et iſte due
rationes addũtur in gl. Hug. vbi etiã repetitur non perfecte per
Io. ſ. qꝛ pater tũc procedebat tẽpoꝛe mortis, vide gl. Nunc habe
5 mus examinatas iſtas lec. ¶ Cõtra iſtã lec. op † qꝺ non requira-
tur ꝙ quis ſit proximioꝛ tẽpoꝛe quo defertur hereditas, vt ff. de
cõdi. inſti. l. fi. ff. eo l. ſcripto. de ſuis ⁊ legi. l. j. §. ſciẽdũ. Solu. Dicit
gl. fallit in caſibus illarũ legũ. Ita dicit glo. ⁊ vide gl. per oꝛdinẽ.
Tu dic clarius. Quãdoqꝫ aliquis decedit nullo cõdito teſtamen
to, ⁊ tũc requiritur ꝙ ſuccedẽs eſſet proximioꝛ tẽpoꝛe mortis, vt
d. §. ita demũ. Inſti. de here. ab inteſ. Quãdoqꝫ decedit cõdito te
ſtamẽto, ⁊ tunc ſufficit ꝙ quis ſit proximioꝛ eo tẽpoꝛe, quo teſta-
mentũ deſtituitur, vt l. fi. ff. de condi. inſti. Sꝫ contra hoc oppo. ff.
de ſuis ⁊ legi. l. ij. §. pen. Sol. gl. ibi itelligo teſtamẽtũ fuiſſe condi-
tũ. Opp. de l. itẽ pretoꝛ. §. j. eo. ti. Sol. ille, q non erat proximioꝛ tẽ
b poꝛe mortis, [b] non põt ſuccedere vt agnatus. Verũ eſt, ſi ꝓximio-
ri hereditas fuerit delata, ſecus ſi hereditas delata nõ eſſet, quia
tunc ille admitteretur, qui reperitur proximioꝛ tũc, cũ defertur
hereditas. Exẽplũ, deceſſit aliqs relicto ventre vxoꝛis, ⁊ matre ip
ſius defuncti, ⁊ alio agnato vlterioꝛi, decedit mater anteꝙ partꝰ
ille naſcatur, vel deficiat poſthumus. Certe ille qui tũc reperitur
proximioꝛ ſuccedit, vt in l. cõtraria, qꝛ matri, que erat proximioꝛ,
nunꝙ fuit delata hereditas, propter ventrẽ qui ſperabatur, nõ
vẽtri põt dici delata, qꝛ nõ fuit in rerũ natura, ſed lex noſtra ⁊ §.
ita demũ. loquitur qñ ꝓximioꝛi agnato defertur hereditas, tunc
enim nõ põt. ſuccedere ille, q eſt in vltimo gradu. Ita debetis in-
6 telligere materiã iſtã. Opp. † qꝛ hodie ſucceſſoꝛiũ edictũ habet lo
cũ inter agnatos. Unde excluſo primo admittit̃ ſequẽs, vt inſti.
de leg. agna. ſuc. §. placebat. Et ſic i caſu legis noſtre prout loqui-
mur, qñ vterqꝫ fuit in poteſtate, ſi filius nõ ſuccedit patri ſuo, ne
pos poterit eodẽ modo ſuo auo ſuccedere de iure ciuili. Iac. fate
tur opp. ⁊ dicit hodie eſſe correctã hãc l. ꝑ dictũ. §. placebat. Idẽ
etiã dicitur in gl. Hug. ibi, ſꝫ hodie, ⁊c. ¶ Cõtra iſtud opp. nã li-
cet inter agnatos ſit locꝰ edicto ſucceſſoꝛio, iter ſuos nõ, cũ ꝑmꝰ
7 ſit heres velit nolit, nõ aũt põt hereditas ꝺferri ſequẽti. So. † Di
cit Hugo, etiã hodie inter ſuos eſt locus ſucceſſoꝛio edicto, vt eis
detur beneficiũ abſtinẽdi, vt inſti. de here. quali. ⁊ diffe. §. ſꝫ. ⁊ his
vide gl. in fi. Cõcludit̃ ergo ſecũdũ Iac. ⁊ Hug. qꝺ iſta l. hodie ſit
correcta, ⁊ qꝺ iſte filius poſſit venire ad hereditatẽ aui ſui de iure
ciui. Cõtra hoc inſurgũt omnes noſtri doct. ⁊ primo Iac. de Ra.
Petr. Cyn. Mar. Simma. Iac. Butr. ⁊ omnes moderni, qꝺ in-
ter ſuos nõ eſt locus ſucceſſoꝛio edicto de iure ciuili. Licet enim
per beneficiũ ꝑtoꝛis eis detur beneficiũ abſtinẽdi, tamen de iure
ciuili remanẽt heredes: ſed eodẽ iure non poſſunt eſſe plures he-
redes inſolidũ, vt l. hereditatẽ. §. fin. de ca. pec. ⁊ l. ſi vt certo. §. ſi
c duobus. ff. cõmo. ergo, ⁊c. Cõcluditur ergo [c] qꝺ cum primus fuit
ſuus heres de iure ciui. patri ſuo, nepos nõ põt eſſe ille heres de
iure ciui. ſed de iure ꝑtoꝛio, ⁊ ſic hec l. nõ eſt hodie coꝛ. Preterea,
8 dicunt ipſi † qꝺ non eſt dubiũ quod ſecunda compilatio codicis
fuit facta poſt cõpilationem Inſtit. vt ſ. de emen. Iuſti. cod. §. fi.
Ergo nõ eſt dicendũ quod lex. C. corrigatur per iura Iuſti. Pre
terea dicebat Iac. Butr. ⁊ eũ ſequebãtur omnes doc Bononiẽ.
§. ſed his. Inſtit. de here. quali. ⁊ differ. nõ diſpoſuit inducẽdo
ius nouũ, ſꝫ recitat ius antiquum. Unde nõ eſt dicendũ, qꝺ coꝛ-
d rigat legẽ iſtã. Ego credo, [d] quod gl. noſtra dicat veritatẽ, ⁊ quod
9 illi dicant male, quod oſtendo. Non eſt dubiũ † qꝺ ille, qui eſt he
res per beneficiũ reſtitutio. in integr. qꝺ eſt de iure pretoꝛio, non
deſinit eſſe heres de iure ciui. vt l. ⁊ ſi ſine. §. ſed quod Papinia. ff.
de mino. ſed primo excluſo per reſtitutio. in integr. ſequẽtes ad-
mittuntur de iure ciuili, vt ff. ad. tertu. l. j. §. ſi quis adita. Prete-
rea, nõ eſt dubiũ, qꝺ donec eſt locus inſtituto, nõ eſt locus ſubſti
tuto, vt l. quãdiu. ff. de acquir. hered. Sꝫ ego video quod ſi inſti-
tutus abſtineat per reſtitutionẽ in integrũ, licet abſtinens, rema
neat heres de iure ciuili, admittitur tamen ſubſtitutꝰ vulgariter
de iure ciuili, vt d. l. ⁊ ſi ſine. §. ſed quod Papini. ff. de mino. Pre-
terea, de hoc eſt caſus rotũdꝰ. j. de legi. here. l. defunctis. Nec vi-
deatur tibi impoſſibile, qꝺ duo ſint heredes inſolidum de iure ci
uili. Nã hoc vides alibi in herede, ⁊ fideicommiſſario vniuerſali,
qui habet iura hereditaria inſolidũ vna cum herede per ſenatuſ
conſultũ, qꝺ eſt de iure ciuili, ⁊ tamẽ apud heredem ſunt iura di
recta, apud fideicõmiſſariũ iura vtilia, vtrunqꝫ tamen de iure ci
uili. Ita hic apud filiũ erunt iura directa, apud ſequentem iura
vtilia de iure tamẽ ciuili, vnde de iure ciuili dicitur ſuccedere. N
obſt. qꝺ dicit, qꝺ codex fuit factus poſt cõpilationẽ Inſtit. Co
ceditur tamẽ qꝺ iſta l. eſt hodie antiqua, alias iuris Codi. an
qui, ideo corrigitur per dictũ §. placebat. qui fuit poſt legem iſt
factus. Ita debes intelligere hanc materiã. Non obſt. quod dici
tur qꝺ §. ſed ⁊ his. non loquitur diſponẽdo, ſed recitando iura an
tiqua, qꝛ fateoꝛ qꝺ l. iſta non corrigitur per §. ſed ⁊ his. ſed per §.
placebat. Ita debes intelligere hanc materiam. Habemus ergo
hic videre quando eſſet locus edicto ſucceſſoꝛio, quod plene ſum
mabo infra, titulo ſecundo. ſuper rubꝛic. vbi glo. ſummat. ¶ Op
ponitur ad ſecundum notabile, quod hic colligitur a contrario
ſenſu, hic innuit quod ſi non negat ſe heredem patris. poſſet ha
bere hereditatem aui. Contra, quia ſiue negaret ſe heredem, ſiue
non, nil ad propoſitum quod probo. Aut enim filius agnouit
hereditatem patris ſui, ⁊ ſic bona ſunt commiſta, ⁊ nõ poſſet ha
bere nepos vnum patrimonium, quin haberet totum, vt l. ſi ſe
plures. §. filio. de vulg. ⁊ pupi. ⁊ j. de iu. deli. l. quidã elegãter
not. Aut filius primꝰ ſe abſtinuit, ⁊ tũc cũ ſint due heredi
poteſt vnam amplecti, ⁊ aliam repudiare, vel amplecti, v
nõ eſt vis vnde quod hic dicit, qꝺ ſi negat ſe heredẽ, nil ad pro
ſitum. Solu. ſecundũ Io. ideo dicit. ſe negat heredẽ, qꝛ tunc in
caſu poteſt habere, niſi per bon. poſſ. Sed ſi concederet ſe eſſe he
redẽ patris ſui, ponitur alius caſus. in quo de iure ciuili haberet
vt puta ſi pater ei dimiſit hereditatẽ aui, ⁊ ſic ad ipſum nepotem
tranſiret de iure ciuili, tanquã bona cõmiſta cum hereditate pa
tris, ⁊ hoc licet ſit verũ in ſe, tamen eſt extra caſum huius l. que
loquitur quãdo filius primus nõ agnouit hereditatẽ patris ſui.
Ita videtur dicere Ioan. vide gl. tuam ibi, ſed in eo qꝺ dicit ne-
gat. Alij dicunt qꝺ iſtud argumentum, quod hic fit, fit a partis-
bus inſufficienter enumeratis. Cuꝫ enim dicit. Aut filius adiuit
hereditatem patris ſui, aut repudiauit, certe eſt dare tertiũ ſcili-
cet, quãdo deceſſit deliberãs. Quo caſu ſi iſte nepos vellet adire
hereditatem patris. ſui. poſſet per ius deliberandi ad eũ trãſmiſ-
ſum agnoſcere hereditateꝫ aui de iure ciuili. Sed ſi negat ſe here
dem patris ſui non poteſt agnoſcere, niſi per bonoꝛum poſſeſſio
nem, ⁊ hoc veruꝫ, quando ille, qui eſt heres patris ſui, ex iure deli
berandi in eum tranſmiſſo nollet adire. Si enim vellet, excluderet
iſtum nepotem, vt l. cum antiquioꝛibus. j. de iure delibe. ⁊ p
10 lam que eſt ſecundum opin. quam teneo † quod hereditas pa
non agnita tranſmittitur ad quemcunque, vt dicaꝫ in l. apud
ſtes. j. de ſuis ⁊ leg. ⁊ l. ſi infanti. de iure deliberã. Sumus expe
de prima gl. ma. venio ad ſecundam que eſt multum facilis
11 mat duas queſtiones faciles multum. Prima eſt, vtrũ † filius
emancipati conceptus ⁊ natus poſt emancipationem ſit
auo ſuo. Gl. arguit pꝛo ⁊ contra, ⁊ finaliter determinat q
eſt agnatus, ⁊ vide glo. Contrarias gloſ. habemus. ff. vnde
legitimis. ⁊ ff. de adopt. l. quem filius. Iſte glo. dicunt contra
gument. inſtit. de legi. agna. ſucceſ. §. fina. Credo iſtam glo.
dicere. nam in d. §. fi. dicitur quod perinde ſuccedit filio. ac
e agnationis non eſſent ſublata. Concluditur ergo quod ſu
lata, ſed remanet ius ſuccedendi perinde, ac ſi ſtaret. Et h
paret ex titulo de fid. tut. non enim illa appellatur legitima
duciaria, que a legitima differt ſpecie. ¶ Alia q̃ foꝛmatur
12 † quando pater ſuccedit filio, quo iure ſuccedat. Et recitat op
Placen. quam repꝛobat. vide gl. Concludit ergo quod pater a
mittatur per vnde legitimi, alias per vtilem, vnde liberi. ſeu vn
parentes. Doctoꝛ. vltramonta. hoc repꝛobant dicentes quod
de liberi vel etiam vnde parentes, non poteſt habere locum
ſtione propoſita. Primo, qꝛ non licet addere, ſeu detrahere
edictis pretoꝛis, vel in conuentionalibus. ff. de verboꝛum obli
tionibus. Sed in edicto pretoꝛis non fit mentio de parent
go, ⁊c. Preterea, dicunt ipſi quod non eſt, dubiũ quod ma
cedat filio per vnde legitimi, vt ff. vnde legiti. l. ij. in fine. ⁊
ſi pater ſuccederet filio per vnde liberi ergo prefertur ma
illi, qui veniũt per vnde liberi excludunt venientes ab i
per vnde legitimi, vt l. i. §. j. ſi ta. teſt. nul. exta. Puto gl. ne
13 ne dicere. Et † quod dicitur, quod non debet addi verb
dico verũ, niſi ex mente pretoꝛis, vel ex identitate rationis
dictis in l. j. j. de interdic. ⁊ ſ. de bonoꝛũ poſſeſſione ſecun
l. ſecunda, ⁊ ſupꝛa, titul. j. l. j. vbi additur de bonoꝛum poſ
ſecundum nuncupationem. ita hic additur vnde parentes
eſt vtilis vnde liberi probo quod hoc ſit de mente pretoꝛis,
noꝛum poſſeſſio vnde liberi datur illis, quibus datur bono
po

poſſeſ. cõtratab. vt l. j. in prin. ff. de cõtratab. ꝛ l. j. §. j. ſi a parẽ. qs fue. manumiſ. ergo ei debet dari vnde parẽtes. qđ eſt idem quod vnde liberi. Non obſt. ꝙ dicis quod ſecundum hoc pater prefer tur matri, ꝛ credo qđ ſic de iure antiquo, licet hodie ſecus, per aut. defuncto. j. ad Tertul. Hic dicitur. qđ per bonoꝝ poſſeſſio. Dicunt quidam, vnde liberi. Alij dicunt. vnde cognati. Tene primam partem. ¶ Ultimo eſt videndum de filijs natis poſt mortem aui, de quibus dicã j. de his. qui ante apertas tabu. l. j.

ADDITIONES.

a P. PAV. P. ¶ Qui ſe patris. Iſtã l. repetit do. Bened. ꝺ plũb. Item repetit. Ang. mag. Fran. de peru. Itẽ repetit do. Sign.

b P. PAV. P. ¶ Tempoꝛe moꝛtis. Sufficit tamen quando aliquis probet ſe, eſſe coniunctum alicuius, quia preſumitur proximioꝛ niſi alius probetur proximioꝛ. vide Com. cõſil. xliij. incip. in q. Franc. vide in Bertach. in verſi. hereditas ab inteſtato.

c ¶ Concluditur ergo. Adde tu ꝛ vide ad hoc quod dicit Paul. de Caſtr. in l. ſi filius qui patri. ff. de vulg. ꝛ pup. poſt Bar. in l. j. §. queritur. ff. de ſuis ꝛ leg.

d IO. FR. R V. ¶ Ego credo. Adde quod opin. Bart. quod iſta l. ſit correcta eſt communiter approbata. vt hic per Iaſ.

e POMA. ¶ Concluditur ergo quod ſunt. Not. ꝙ licet iſte §. prima facie non videatur iſtud dicere. prout tenuit hic do. Lancel. tamen iſtud probatur in ver. nihilominus, ꝛ dixi etiam iſtud, ipſe vero negauit eſſe dubium.

Vnde legitimi, & vnde cognati. Rub. XV.

¶ Continua vt in gl. Querit gl. ſup rub. qui dicantur legitimi. Certe omnes agnati, qui vocãtur ad ſucceſſionẽ per l. xij. tab. vt Inſti. de legi. agna. ſucc. §. j. Itẽ omnes illi, qui vocãtur ex antiqua lege. vel ſenatuſconſulto, vt ff. eo. l. ij. licet eſſent cognati. Exẽplũ patet in matre, que per ſenatuſconſultũ Orficianũ ſuccedit.

LEX I.

Conſobrinoꝛum, Nati ex duabus ſoꝛoꝛibus ſuccedunt inuicem, per bonoꝝ poſſeſſionem vnde cognati, hoc dicit.

LEX II.

Cum propꝛioꝛem. Iſta lex dicit idem, quod, precedẽs quaſi ex conſobꝛino natis, qui ſuccedit per vnde cognati.

LEX III.

Nepotibus. Nepotes ſuccedunt auo materno de iure pretoꝛio. hoc dicit.

LEX IIII.

¶ Poſſidens res hereditarias quando videatur adire.

1 Non hoc. Tota die † allegatur iſta l. Non probat hoc eſſe, qđ ad hoc cõt ingit abeſſe. h. d. Opp. ꝛ videtur † qđ ille, qui poſſidet

2 res hereditarias, videat hereditatẽ adire, vt l. j. ꝛ l. ij. j. de repu. here. Solu. Pꝛout hic loquitur i bo. poſſ. procedit clare, qꝛ in ea requiritur agnitio corã iudice, vt l. fin. ꝟ. qui admit. ad bon. poſſ. ꝛ ideo ſola rerum poſſeſſio non ſufficit. In hereditate autem dico qđ non ſufficit ſola poſſeſſio ad probandum que heredem, niſi appareat qđ ſibi hereditas ſit delata. Si enim ſibi deferretur, per poſſeſſionem videretur adire, vt in cõtrario. Itẽ oppo. qꝛ eodem modo articulus, quem hic Imperatoꝛ docet, nõ concludit. Nam poſito quod quis apprehenderit hereditatem, vel bono. poſſ. non ſequitur, ergo heres quia foꝛte ſibi non deferebatur. Reſpõdeo, qđ hic dicit Imperatoꝛ, qđ debet queri, an apprehẽderit hereditatẽ, vel bonoꝝ. poſſeſ. intellige cũ oneribus pertinentibus ad hoc ſcilicet vt queratur, an ſibi delata fuerit, vel non: aliter ſi ſolum hic poneretur, ꝛ probaretur qđ ipſe adiuit hereditatẽ, poſſet cõueniri tanquã hereditatis poſſeſſoꝛ. Cõſtat enim quod tanquã heres poſſidet. Itẽ poſſet agere ſecun

3 dum formam l. finali. ꝟ. de peti. heredi. † Ultimo no., ꝛ bene tene

a menti hanc l. qđ articulus ſeu poſitio. debet de neceſſitate cõcludere, alias non probat hoc eſſe, qđ ab hoc cõtingit abeſſe, vt hic, ꝛ l. non nudis, ꝛ l. non epiſtolis. ꝛ l. neque natales. ꝟ. de probatio.

ADDITIO.

a P. PAV. P. ¶ Seu poſitio. Iſtud ꝑcedit in omni gnnere ꝓbatiõis, ſiue fiat ꝑ teſtes, ſiue ꝑ inſtrumẽta, ſiue ꝑ cõfeſſionẽ partis, vt ſentit hic Alexã. in vlti. vol. ꝛ probatur in hac l. ꝛ voluit Fel. in c. cũ omnes, verſi. tertia declaratio. extra de cõſtit. ꝛ ꝺ teſtibus loquitur tex. in c. in preſentia, de proba. vbi vide per Fel. quaſdã limitationes ad hanc regulã, de inſtrumentis loquitur Bar. in l. ſi ex caut. one: ver. tu aduerte. C. de fid. inſtru. Alex. conſ. vij. de confeſſio. loquitur etiam Bar. in d. l. ſi ex cautione. Io. de Ana. conſ. viij. ꝛ vide ſoci. in l. queritur. ad fi. de reb. dub. Et Alex. cõſ. lij. inci. viſo themate illuſtriſſimi. in iij. vol. ꝛ cõſ. xlij. in v. vol. ꝛ in l. qui Rome. §. duo fratres. de verb. oblig. in iij. q. Bar. in fi. Et quod procedit iſta regula etiã in inſtrumẽtis, vide Roma. ſing. dcclxviij. inci. ad inſtrumẽtũ. ꝛ ideo per hoc dicimus quod indefinita non equipollet vel in materia probationũ, vide q̃ ſcripſi in l. ſi pluribus. de leg. ij. nec appellatiõe rei venit totũ, vide Soci. poſt Are. in l. quidam eſtimauerunt. in ij. no. ſi cert. pet. Aret. in l. ſerui electione. §. fi. in fi. de leg. j. Fel. in c. auditis, de reſcr. Alex. conſi. cx. in j. vol. In contrariũ facit ꝙ ſcripſi ad Bar. in l. ſi pluribus. de leg. ij. lꝫ alias appellatione rei veniat totũ l. de pupillo §. q nuncia. de oper. no. nũ. vbi Bar. ꝛ oẽs ꝛ in l. legatum vxoꝛi. per illũ tex. de le. ij. ꝛ in l. ſi in rẽ. ff. de rei ven. ꝛ in l. ſi quis cũ totũ de excep. rei iud. Bonꝰ tex. in l. titia cũ teſtamẽto. §. lucius. de le. ij. Contrariũ. tamẽ tenuit Are. quem vide omnino conſ. cij. in ij. dubio. Et dixit vnũ ſingulare verbũ bal. in l. ab hoſtib. §. q ſemper. ff. ex qui. cau. maioꝛ. per dictũ tex. dũmodo poſſit aliquo mõ verificari, nunq̃ intelligendũ eſt taliter ꝙ cõcludit intẽtionẽ ꝓbãtis, nec ẽt appellatiõe partis cõtineť certa ꝛ ſimulata poꝛtio Alex. cõſ. ccij. i ij. vol. ꝛ cõſ. cccxlv. ver. Nõ ob. ꝙ inſtrũm vt ſcripſi i d. l. ſi plurib. Et vide de iſta materia ꝙ ꝓbatio debeat de neceſſitate cõcludere multas bõas deciſiões ꝑ Dec. in repet. c. in preſentia. de ꝓba. limita tñ iſtã regulã ꝙ dubia ꝓbatio nõ releuat, nõ ꝑcedere qñ ꝓbareť ꝛ cõcluderet alter de duob. quoꝝ vnum quodqꝫ ſufficeret ad victoꝛiã, vid moder. i l. ꝛ ſi poſt tres. ff. ſi qs cautio. vide latiſſime ꝑ ampliatiõib. ꝛ limitatationibꝰ huiꝰ Iaſ. quaſi ꝑ totũ. Itẽ qđ de eo ꝙ dictũ eſt ꝟ. an appellatione rei itelligať tota, vide Iaſ. i l. ait pretoꝛ. in prin. ff. ꝺ iureiu. ꝛ vnũ caſuꝫ, in quo appellatiõe rei veniat ſolũ pars, põit Pau. ꝺ Ca. ꝛ refert Iaſ. ibi ꝛ Iaſ. i l. plane. §. ſi eadẽ. de le. j. Itẽ circa iſtud ꝙ dictum eſt an appellatiõe rei cõtineať tota i dictis teſtiũ. vide oĩno ſoc. late i l. ſi qs cũ totũ. in princ. ff. de excep. rei iud. i ij. no. vſqꝫ ad fi. vbi alleg. Are. ꝺ quo ꝟ. i lect. ꝛ in cõſilijs, ꝛ concludit ꝙ cõtineať tota, ꝛ aliquid ꝑ eũ i l. iij. in vlt. not. de acq. poſ. An autem appellatione partis cõtineatur dimidia i teſtib. vide bal. ꝙ ſic. cõſ. liij. in j. pte. Itẽ de eo ꝙ dictũ eſt ꝟ. qđ etiam probatio que ſumitur ex ꝓpꝛia cõfeſſione aduerſarij, nõ releuat, niſi cõcludit vid Alex. in l. qui rome. §. duo fratres. in iij. q. Bar. circa fin. de ver. oblig.

LEX V.

1 ¶ Cognati hodie equaliter ſuccedunt, ac ſi eſſent agnati.

3 Bonoꝛum poſſeſſiones hodie non ſunt ſublate.

4 Bono. poſſeſſio ſecundum tabu. quibus caſibus ſit neceſſaria.

5 Bonoꝛum poſſeſſio contratabu. hodie eſt neceſſaria, quando filius eſt rite preteritus.

Certum eſt. Si quis vellet in hac lege inſiſtere, ſtaret per tres dies recitãdo omnes varias bo. poſſeſ. ¶ Nos recitabimꝰ gl. ꝛ ſupplebimꝰ vbi deficit. Breuiter dicit, Cognati inuicem no ſuccedunt, niſi per bonoꝝ poſſeſſionẽ, ad quã petendam nemo cõpellitur. h. d. ¶ Opp. in aut. de. her. ab inteſta. §. nullaꝫ.

1 † Solu. hodie cognati ſuccedunt equaliter perinde, ac ſi agnati

2 eſſent. Queritur, vſqꝫ † ad quẽ gradũ ſuccedunt agnati. ꝛ cogn. Dicit gl. ꝙ agnati vſqꝫ ad decimum gradum, cognati vſque ad ſeptimũ. ꝛ vide gl. Sed hic dubitať, cum hodie exequata ſint iura agnationis, ꝛ cognationis, vtrũ agnati ſuccedant vſque ad ſeptimum gradum tantũ, ſicut cognati, an econuerſo, cognati vſqꝫ ad decimu, ſicut agnatiꝰ Gl. determinat iſtam queſtionem. j. de ſuis ꝛ legiti. in aut. in ſucceſſione, ꝛ in coꝛpoꝛe vnde ſumiť, videlicet, quod ſuccedant omnes equaliter vſqꝫ ad decimũ. Itẽ queritur, quot ſunt bonoꝛum poſſeſſiones. Dic vt in gl. que hoc dicit

3 multum clare. ¶ † Querit gl. noſtra, an iſte bonoꝝ poſſeſſiones hodie ſint ſublate per iura noua: Et videť quod ſic, qꝛ ſublata eſt hodie differentia emancipationis, patrie poteſtatis, agnationis, ꝛ cognationis, q̃ erant cauſa quare introducebatur bonoꝝ poſſeſſio. Contrarium dicit gl. ꝛ bene. Conſtat enim ꝙ etiam hodie, ſi quis veniret per bono. poſ. poſſet, qꝛ nulla eſt l. ꝓhibitũ vnde iſta iura non ſunt coꝛrecta, qꝛ quis poteſt vti eis voluntarie An autem iſte bonoꝝ poſſeſſiones ſunt neceſſarie, iſta eſt alia q̃

4 ſtio, in qua gl. tua tria dicit per oꝛdinẽ. Primo ſoe bonoꝝ poſſeſſio. ſm tabu. In hoc nihil eſt innouatum, nam neqꝫ oliꝫ neque hodie fuit neceſſaria, quia inſtitutus poterat adire hereditatem de iure ciui. ex teſtamento. Fallit in tribus caſibus quibus olim, ꝛ hodie bonoꝝ poſſeſſio erat neceſſaria, quos dic vt in gloſ. Docto. addunt quartum in l. filio preterito. ff. de inuſt. teſta. ꝛ l. poſthumus. verſi. idem ꝛ circa eodem titul. quando filius ꝑteritus teſtamentum confirmat, validatur de iure pretoꝛio. addũt